

NOTAT

**Miljø- og
Fødevareministeriet**
Departementet

Kemikalier
J.nr. 2020 - 1490
Ref. LALOR
Den 19. februar 2020

Notat om resultaterne af massescreening af grundvandet

Miljøstyrelsen har på baggrund af tillægsaftalen til pesticidstrategi 2017-21 foretaget en massescreening af grundvandet for 415 stoffer. Der foreligger nu resultater heraf.

Der er blevet taget prøver fra 248 overvågningsindtag og 15 drikkevandsboringer, i alt 263 boringer, fordelt over hele landet. Screeningen omfatter i alt 415 stoffer.

Der er i alt fundet 33 stoffer ud af de 415 der er analyseret for, og der er fund i 20 % af de analyserede boringer. 10 pesticidstoffer er fundet over kravværdien i drikkevand på 0,1 µg/l. To af disse stoffer er fundet over kravværdien i to prøver, mens de otte andre stoffer er fundet over kravværdien i hver én prøve. Disse stoffer er også fundet under kravværdien i enkelte andre prøver. Der er i alt fundet stoffer over kravværdien i syv ud af de 263 boringer svarende til 3%. De resterende 22 stoffer er fundet under kravværdien i mellem en og seks boringer.

Tre af de 10 stoffer, der er fundet over kravværdien, er nedbrydningsprodukter fra pesticider, der aldrig har været godkendt i Danmark, så fundene indikerer, at der kan være tale om ulovlig anvendelse. De tre stoffer er fundet i mellem to og fire boringer. Det drejer sig om stofferne Metazachlor ESA, Metazachlor OA og t-sulfinylacetic acid, hvor de to førstnævnte hver er fundet to gange over kravværdien. De syv andre stoffer fundet over kravværdien har tidligere været godkendte i Danmark, men er ikke længere tilladte. Der er otte af de 22 stoffer med fund under kravværdien, som er godkendte i dag.

Metazachlor ESA og Metazachlor OA samt fire andre af de 10 stoffer, der er fundet over kravværdien, indgår allerede på listen over stoffer, som vandværkerne skal kontrollere for. Af de 22 stoffer med fund under kravværdien er yderligere 3 stoffer omfattet af listen over stoffer, som vandværkerne skal kontrollere for, desuden er 3 stoffer testet i VAP og 1 stof har tidligere været testet i GRUMO og i vandværkernes boringskontrol, men dette stof er tidligere fjernet fra listen.

De 15 drikkevandsboringer er prøvetaget i forbindelse med aktiviteter under grundvandskortlægningen. Der er ikke fundet pesticider eller nedbrydningsprodukter fra pesticider over kravværdien i disse boringer. Der er dog fundet et andet stof - cholin-chlorid, det er ikke et pesticidstof, men et hjælpestof og bruges desuden som væksthjælper i bl.a. kyllingeproduktion. Stoffet er fundet over 0,1 µg/l, men der er ikke fastsat en kravværdi for dette stof.

Der er således i alt fundet 11 stoffer over 0,1 µg/l i syv af de 263 boringer. For de 10 stoffer er vurderingen med den nuværende viden, at der ikke er en sundhedsmæssig risiko forbundet med de konkrete fund over kravværdien. Et enkelt stof, amitrol, vurderes til at have hormonforstyrrende egenskaber. Amitrol er fundet i fem analyser, en enkelt gang over kravværdien på 0,1 µg/l. Den højeste

koncentration af amitrol er fundet til 0,11 µg/l. To af de boringer, hvor der fundet amitrol, er drikkevandsboringer, i begge tilfælde er stoffet fundet under kravværdien på 0,1 µg/l. Vandværkerne og kommunerne er orienteret om fundene. På denne baggrund vil amitrol blive tilføjet til drikkevandsbekendtgørelsens bilag 1, så stoffet vil indgå i vandværkernes kontrolprogrammer. Miljøstyrelsen har været i kontakt med de kommuner, hvor der er vandværker, der indvinder vand så tæt på fundene af amitrol, at de bør undersøge for stoffet i deres drikkevand og indvindingsboringer. Alle fem berørte kommuner er blevet bedt om at teste for stoffet hurtigst muligt.

Massescreening skal ses som supplerende til grundvandsovervågning under NOVANA og til vandforsyningernes boringskontrol. Der er derfor stoffer, som indgår i grundvandsovervågningen og boringskontrollen, som ikke indgår i screeningen, for eksempel DMS, desphenyl-chloridazon og 1,2,4-triazol. Et af hovedformålene med massescreening er at se på, om grundvandsovervågningen og boringskontrollen skal udvides med flere stoffer, end der er på programmerne i dag.

Der vil i løbet af foråret blive set på hvilke stoffer, det vil være muligt at analysere for i næste screeningsrunde, som finder sted senere på året.